

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	BABEŞ–BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
1.2 Kar	POLITIKAI-, ÁLLAMIGAZGATÁS- ÉS KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNYI KAR
1.3 Intézet	ÚJSÁGÍRÓI
1.4 Szakterület	KOMMUNIKÁCIÓTUDOMÁNY
1.5 Képzési szint	ALAPKÉZPÉS
1.6 Szak / Képesítés	ÚJSÁGÍRÓI

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	SAJTÓNYELV						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Rácz Éva						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Rácz Éva						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2.	2.6. Értékelés módja	VIZSGA	2.7 Tantárgy típusa	KÖTELEZŐ

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					1,5
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					1,5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					1,5
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1,5
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	84				
3.8 A félév össz-óraszama	126				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C6.1. Alapvető fogalmak alkalmazása egy kiadvány részének/tematikus oldalának vagy egy műsor elkészítéséhez a szakmai normák alapján</p> <p>C6.2. Szerkesztőségi célkitűzések kidolgozása a célközönség függvényében</p> <p>C6.3. Az elméleti és módszertani ismeretek hasznosítása egy médiatermék számára készített tematikus rész elkészítésére (betartva a kommunikációs csatorna sajátosságait)</p> <p>C6.4. Rovatszerkezet, műsorrács felmérése az információs csomag szerkezetébe való integrálásra vonatkozó alapvető fogalmak alapján.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Reális megvitatása – elméleti és gyakorlati indoklás mellett – egyes szokványos szakmai problémáknak, ezek hatékony és deontológiai megoldása érdekében</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A sajtónyelv és ennek használatára vonatkozó kompetenciák elsajátítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A sajtónyelv alkalmazása különböző műfajok szerint.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető. A sajtónyelv tárgya és jelentősége. A mai sajtónyelv	bemutató előadás	
2. Kép és jelkép. Publicisztikai szöveg – szépirodalmi szöveg (kontextusok és divergenciák). Jelkép a sajtóban?	bemutató előadás	
3. A szimbólum mint ünnep. A publicisztika leggyakoribb szimbólumai. Jelképek az irodalmi nyelvben	bemutató előadás	
4. Költészet és publicisztika. Ady Endre sajtószimbólumai. „Kis szimbólumszemle” - Az erdélyi sajtótörténet főbb jelképei	bemutató előadás	
5. Jelkép és kommunikáció. A napilapok szimbólumai. Jelkép a rádióban – meghívott:	bemutató előadás	

a Paprika Rádió műsorvezetője		
6. A havi lapok, művészeti folyóiratok jelképei. Szimbólum és film – meghívott: Lakatos Róbert filmrendező. Filmvetítés	bemutató előadás	
7. A Szabadság, a Krónika szerkesztőségében	bemutató előadás	
8. Kós Károly publicista sajtónyelvezete	bemutató előadás	
9. Az online sajtónyelv jellegzetességei	bemutató előadás	
10. A rádió vagy a tévé szerkesztőségében – sajtónyelv a rádióban és televízióban	bemutató előadás	
11. Sajtónyelv a hírekben.	projekt bemutató	
12. Sajtónyelv a véleményműfajokban.	projekt bemutató	

Könyvészet

BALÁZS Géza: *Újságíró ismeretek.* Diákújságírók Országos Egyesülete, h. n., 1993.

BEDŐ Iván: *Hírkönyv.* A Magyar Rádió kiadása, Budapest, 1995.

BERNÁTH László: *Sajtónyelv.* Az ELTE Szociológiai Intézete, a JATE, a JPTE, a BPKE és a MÚOSZ közös kiadása, Pécs, é. n.

FLAUBERT, Gustave: *Közhelyszótár.* <http://www.inaplo.hu/nv/200110/11.html>

HERNÁDI Sándor: *Közhelyszótár.* Gondolat Kiadó, 1985.

HERNÁDI Sándor: *Magyar szó, magyar beszéd.* Osiris Kiadó, Budapest, 1996.

KAPITÁNY Ágnes – KAPITÁNY Gábor: *Tömegkommunikáció.* Az ELTE Szociológiai Intézete, a JATE, a JPTE, a BPKE és a MÚOSZ közös kiadása, Pécs, é. n.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Nyelv és nyelvhasználat: A nyelv rétegei. A regionális nyelv.	előadás, vita, gyakorlat	
2. Idegen szavak. Köz helyek, frázisok.	előadás, vita, gyakorlat	
3. Bükkfanyelv és bürokrácia. A közérdekű információk.	előadás, vita, gyakorlat	
4. Nyelvi pontosság, a tájékoztatás felelőssége. Új szavak.	előadás, vita, gyakorlat	
5. Befolyásolás és manipuláció. Káros nyelv.	előadás, vita, gyakorlat	
6. Hang és üzenet. A hangzó nyelv eszközei.	előadás, vita, gyakorlat	

Könyvészet:

2001/544., **A közérdekű információkhoz való hozzáférés törvénye**, módosításokkal (<http://cna.ro/LEGE-Nr-544-din-12-octombrie-2001,8235.html>)

BAKENHUS, Norbert: *Radioul local.* Editura Polirom, Iași, 1998.

BALÁZS Géza: *Új szavak, kifejezések. A rendszerváltás kisszótára (1990–2015).* IKU – Inter Nonprofit Kft., Budapest, 2016.

BALÁZS Géza: *Rádió és nyelv. A kilencedik művészeti ág élete és...* DUE, Budapest, 2014.

BALÁZS Géza: *Sms-nyelv és- folklor.* Magyar Szemiotikai Társaság, Inter Kft. – PRAE.HU, Budapest, 2011.

BALÁZS Géza – H. VARGA Gyula (szerk.): *Sajtónyelv-médianyelv. Kutatás, elemzés, dokumentumok.* Hungarovox, Eger, 2017.

BALÁZS Géza – H. VARGA Gyula (szerk.): *Káros médiatartalmak.* Líceum Kiadó, Eger – DUE, Budapest, 2008.

BEDŐ Iván: *Hírkönyv.* A Magyar Rádió kiadása, Budapest, 1995. (Spectator Sajtókönyvtár)

BENCÉDY József: *Sajtónyelv.* Budapest, 1995. (Sajtókönyvtár)

BERNÁTH László: *Sajtónyelv.* Az ELTE Szociológiai Intézete, a JATE, a JPTE, a BPKE és a MÚOSZ közös kiadása, Pécs, é. n.

BUVÁRI Márta – H. TÓTH Tibor: *Rétegek, stílusok.* In: *Nyelvhelyességi kisokos – a nyelvi eszmény jegyében.* Bárzsi Géza Kiejtési Alapítvány, Budapest, 2016. 79-103.

DÁNIELISZ Endre: *Nyelvőrségben Biharországban.* HKE–Várad, 2018.

HERNÁDI Sándor: *Közhelyszótár.* Gondolat Kiadó, 1985.

KAPITÁNY Ágnes, KAPITÁNY Gábor: *A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei.* A MÚOSZ Bálint György Újságíróiskola kiadása, Budapest, 1998.

KÁLMÁN László – NÁDASDY Ádám: *Hárompercesek a nyelvről.* Osiris Kiadó, Budapest, 1999.

KOSZTOLÁNYI Dezső: *Nyelv és lélek.* Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1990. 7-302.

MAGYARI Sára: *Hamis barátok a magyar és a román nyelvben.* Partium Kiadó, Nagyvárad, 2016.

MAGYARI Sára: *Takázás.* MŰRE-HKE, 2018.

MURÁDIN László: *Hókuszpókusz. Nyelvművelő írások.* Europrint Könyvkiadó, Nagyvárad, 2014.

MURÁDIN László: *Ki volt az a bizonyos Deákné? Rövid nyelvművelő írások.* Europrint Könyvkiadó, Nagyvárad, 2003.

MURÁDIN László: *A hely, ahol élünk. Barangolások Erdély helynevei között.* Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 1998.

WACHA Imre: *Műfajok, stílusgyakorlatok.* In: *Az értelmes beszéd.* II. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2015. 96-201.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A média dolgozóival szemben elvárás a nyelv helyes használata. Ehhez igazodnak a tantárgy elemei.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A megadott témákról 1000–1500 betűhely hosszúságú dolgozatot kell írni, március végéig legalább 3, április végéig másik 3, május végéig ismét 3 dolgozat, amiket a következő órán megbeszélünk, az elmarasztaltak javíthatnak. Vizsgakor kiértékelése a 10 dolgozatnak. Ki lehet váltani max. 5 dolgozatot sajtóban megjelent írásokkal		50
			50
10.5 Szeminárium / Labor	A félév során kapott feladatok, szemináriumi jelenlét és tevékenység	A teljesített feladatok, valamint az órán való érdeklődés, bekapcsolódás értékelése	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A dolgozatok leadása határidőre; • Szemináriumokon való jelenlét, feladatok leadása. 			

Kitöltés dátuma

2024.02.26.

Előadás felelőse

Dr. Rác Éva

Szeminárium felelőse

Dr. Rác Éva

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2024.02.26.

Intézetigazgató

Conf. Univ. dr. Radu Meza